CAREERINDIA

Language Code : **06**

SED-24-I

प्रश्न-पत्र-I / PAPER-I

गुजराती भाषा परिशिष्ट

Gujarati Language Supplement

भाग-IV & V / PART-IV & V

मुख्य परीक्षा पुस्तिका संख्या / Main Test Booklet No.

इस पुस्तिका में **16** मुद्रित पृष्ठ हैं।
This booklet contains **16** Printed pages.

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए।
Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.
इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 15 व 16) पर दिए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें।
Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 15 & 16) of this Test Booklet.

मुख्य परीक्षा पुस्तिका कोड / Main Test Booklet Code

K

गुजराती में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें। / FOR INSTRUCTIONS IN GUJARATI SEE PAGE 2 OF THIS BOOKLET.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो **या** तो भाग IV (भाषा I) **या** भाग V (भाषा II) **गुजराती** भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन **दोनों नहीं**।
2. परीक्षार्थी भाग I एवं भाग II **या** III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से।
3. अंग्रेज़ी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं। भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं।
4. इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं OMR उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए **केवल काले/नीले बॉल पॉइंट पेन** का प्रयोग करें।
5. इस भाषा पुस्तिका का **संकेत** है **K**। यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का संकेत, OMR उत्तर पत्र के **पृष्ठ-2** एवं मुख्य परीक्षा पुस्तिका पर छपे संकेत से मिलता है। अगर यह भिन्न हो, तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ।
6. इस परीक्षा पुस्तिका में **दो** भाग IV और V हैं, जिनमें **60** वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, जो प्रत्येक 1 अंक का है :
   भाग-IV : भाषा-I (गुजराती) (प्र. 91 से प्र. 120)
   भाग-V : भाषा-II (गुजराती) (प्र. 121 से प्र. 150)
7. भाग-IV में भाषा-I के लिए 30 प्रश्न और भाग-V में भाषा-II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं। इस परीक्षा पुस्तिका में केवल गुजराती भाषा से संबंधित प्रश्न दिए गए हैं। **यदि भाषा-I और/या भाषा-II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) गुजराती के अलावा है तो कृपया उस भाषा वाली परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए। जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए।**
8. **परीक्षार्थी भाग-V (भाषा-II) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा-I (भाग-IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो।**
9. रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें।
10. सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें। अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें। उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है।

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

1. This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer **EITHER** Part IV (Language I) **OR** Part V (Language II) in **GUJARATI** language, but **NOT BOTH**.
2. Candidates are required to answer Part I and Part II **OR** III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them.
3. Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately.
4. Use **Black/Blue Ball Point Pen only** for writing particulars on this page/marking responses in the OMR Answer Sheet.
5. The CODE for this Language Booklet is **K**. Make sure that the CODE printed on **Side-2** of the OMR Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Test Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet.
6. This Test Booklet has **two** Parts, IV and V, consisting of **60** Objective Type Questions, each carrying 1 mark :
   Part-IV : Language-I (Gujarati) (Q. 91 to Q. 120)
   Part-V : Language-II (Gujarati) (Q. 121 to Q. 150)
7. Part-IV contains 30 questions for Language-I and Part-V contains 30 questions for Language-II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Gujarati language have been given. **In case the language/s you have opted for as Language-I and/or Language-II is a Language other than Gujarati, please ask for a Test Booklet that contains questions on that language. The language being answered must tally with the languages opted for in your Application Form.**
8. **Candidates are required to attempt questions in Part-V (Language-II) in a language other than the one chosen as Language-I (in Part-IV) from the list of languages.**
9. Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same.
10. The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) : ____________________
Name of the Candidate (in Capitals) :

अनुक्रमांक : (अंकों में) / Roll Number : in figures ____________________
: शब्दों में / in words ____________________

परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) : ____________________
Centre of Examination (in Capitals) :

परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : ____________________
Candidate's Signature :

निरीक्षक के हस्ताक्षर : ____________________
Invigilator's Signature :

Facsimile Signature Stamp of
Centre Superintendent : ____________________

www.careerindia.com

CAREERINDIA

Language Code : **06**

આ પુસ્તિકામાં **16** પાનાં છે.

SED-24-I

પેપર–**I**

ગુજરાતી ભાષા પરિશિષ્ટ

ભાગ **IV & V**

પરીક્ષા પુસ્તિકા સંકેત

K

આ પરીક્ષા પુસ્તિકા સૂચના ન મળે ત્યાં સુધી ખોલવી નહીં.

આ પરીક્ષા પુસ્તિકાના પાછળના આવરણમાં (15 & 16) આપેલા નિર્દેશોને ધ્યાનથી વાંચો.

પરીક્ષાર્થિઓ માટે દિશાનિર્દેશ :

1. આ પુસ્તિકા મુખ્ય પરીક્ષા પુસ્તિકાનું એક પરિશિષ્ટ છે, પરીક્ષાર્થી માટે જે ભાગ IV (ભાષા I) **અથવા** ભાગ V (ભાષા II) ગુજરાતી ભાષામાં આપવા ચાહે છે, પણ બન્ને નહિ ફક્ત **એકજ.**
2. પરીક્ષાર્થી ભાગ I અને ભાગ II **અથવા** III ના ઉત્તર મુખ્ય પરીક્ષા પુસ્તિકામાં આપે અને ભાગ IV અને V ના ઉત્તર તેમને ચયન કરેલ ભાષામાં આપે.
3. અંગ્રેજી અને હિન્દી ભાષાના પ્રશ્નો મુખ્ય પરીક્ષા પુસ્તિકાના ભાગ IV અને ભાગ V ના અન્તર્ગત આપેલા છે. ભાષા પરિશિષ્ટોને તમે અલગથી માગી શકો છો.
4. આ પૃષ્ઠ પર લખવા અને પ્રિન્ટ અંકિત કરવા માટે **માત્ર બ્લેક/બ્લૂ બૉલ પોઈંટ પેનનો** જ પ્રયોગ કરી શકે છે.
5. આ ભાષા પુસ્તિકાનો સંકેત (code) છે **K**. આ વાતની ખાતરી કરી લેવી કે ભાષા પરિશિષ્ટ પુસ્તિકાનો સંકેત, OMR ઉત્તર પત્રના **પૃષ્ઠ – 2** અને મુખ્ય પરીક્ષા પુસ્તિકા પર છાપેલા સંકેતથી મેળ થાય છે કે નહિ. જો તે જુદો હોય તો પરીક્ષાર્થી બીજી ભાષા પરિશિષ્ટ પરીક્ષા પુસ્તિકા લેવા માટે નિરીક્ષકને તરત જ જણાવે.
6. આ પુસ્તિકામાં બે ભાગ IV અને V છે. જેમાં કુલ **60** વસ્તુનિષ્ઠ પ્રશ્નો છે જે પ્રત્યેક **1** ગુણ ધરાવે છે.
   ભાગ-**IV** : ભાષા-**I** (ગુજરાતી) *(પ્ર. 91 થી પ્ર. 120)*
   ભાગ-**V** : ભાષા-**II** (ગુજરાતી) *(પ્ર. 121 થી પ્ર. 150)*
7. ભાગ-**IV** માં ભાષા-I માટે 30 પ્રશ્ન અને ભાગ-V માં ભાષા-II માટે 30 પ્રશ્નો આપેલા છે. આ પરીક્ષા પુસ્તિકામાં માત્ર ગુજરાતી ભાષા સંબંધિત પ્રશ્નો આપેલા છે. **જો ભાષા-I અને/અથવા-II માં તમારી ચયન કરેલ ભાષા ગુજરાતી સિવાયની છે તો આપે ગુજરાતી ભાષા વાળી પુસ્તિકા માંગી લેવી. જે ભાષાઓના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપ આપી રહ્યા છો તે આવેદન પત્રમાં ચયન કરેલ ભાષાથી અવશ્ય મેળ ખાવી જોઈએ.**
8. **પરીક્ષાર્થી ભાગ-V(ભાષા-II) માટે ભાષા સૂચિમાંથી એવી ભાષાનું ચયન કરે જે તેમના દ્વારા ભાષા-I (ભાગ IV) માં ચયન કરેલી ભાષાથી જુદી હોય.**
9. રફ કાર્ય પરીક્ષા પુસ્તિકામાં આપેલ ખાલી જગ્યામાં જ કરો.
10. બધા ઉત્તર માત્ર ઓ.એમ.આર. (OMR) ઉત્તર પત્ર પર જ અંકિત કરવા. પોતાના ઉત્તર ધ્યાનપૂર્વક અંકિત કરવા. ઉત્તર બદલવા માટે શ્વેત રંજક (whitener) નો પ્રયોગ નિષિદ્ધ છે.

પરીક્ષાર્થીનું નામ (મોટા અક્ષરોમાં): ______________________

અનુક્રમાંક : અંકોમાં : ______________________

: શબ્દોમાં : ______________________

પરીક્ષા કેંદ્ર (મોટા અક્ષરોમાં): ______________________

પરીક્ષાર્થી દસ્તખત : ______________ નિરીક્ષક દસ્તખત : ______________

Facsimile signature stamp of
Centre Superintendent ______________________

www.careerindia.com

ભાગ–**IV** (પ્ર. **91** થી **120**) ફક્ત ગુજરાતી ભાષા–**I** નો વિકલ્પ પસંદ કરનારે જ લખવા.

Candidates should attempt the questions from **Part-IV (Q.No. 91-120)**, if they have opted **GUJARATI** as **Language-I** only. →

www.careerindia.com

CAREERINDIA

PART-IV

LANGUAGE-I

GUJARATI

સૂચના : ભાગ-IV (પ્ર. 91 થી 120) ફક્ત ગુજરાતી ભાષા-I નો વિકલ્પ પસંદ કરનારે જ લખવા.

નીચેનો ફકરો વાંચીને પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (પ્ર. 91 થી 99)

ગુજરાતની લોકકલાનાં પ્રાથમિક સંકેત ધોળકા તાલુકામાં લોથલ ટીંબામાંથી મળે છે. આ ટીંબાનાં ઉત્ખનનમાંથી પકવેલી માટીનાં વાસણો અને પુષ્કળ ઠીકરાં મળ્યાં. તેના પર કુંભકારે ચીતરેલાં શોભાંકનો તત્કાલીન લોકકલાની સાક્ષી પૂરે છે. લોથલમાંથી કોઈ અખંડ ઈમારત કે દીવાલ મળી નથી. તેથી એ કાળે ભીંત પર ચિત્રાંકન થતાં કે નહિ તે જાણી શકાયું નથી. પણ માટીપાત્રો પર અંકિત ચિતરામણ જોતાં લાગે છે કે એ કાળે તળપદ લોકકલાનો ઘણો વિકાસ થયો હશે. તેથી કહી શકીએ કે લોથલ ચિત્રપરિપાટી ગુજરાતની લોકકલાની જનેતા છે. સાંસ્કૃતિક વારસો એટલે માનવસર્જિત વારસો. માનવીએ પોતાની બુદ્ધિશક્તિ, આવડત, કલા-કૌશલ્ય દ્વારા જે કાંઈ મેળવ્યું કે સર્જ્યું, તેને સાંસ્કૃતિક વારસો કહેવાય. આપણા સાંસ્કૃતિક વારસામાં રાજમહેલો, ઈમારતો, શિલાલેખો, સ્તૂપો, વિહારો, ચૈત્યો, મંદિરો, મસ્જિદો, મકબરા, ગુંબજો, કિલ્લાઓ, દરવાજાઓ, ઉત્ખનન કરેલા સ્થળો તેમજ ઐતિહાસિક સ્મારકોનો સમાવેશ થાય છે.

પ્રાગઐતિહાસિક ગુફાવાસી માનવોએ પોતાની કલાભાવના વ્યક્ત કરવા હજારો વર્ષ પૂર્વે અંધારી ગુફાઓમાં ચિત્રાંકન કર્યાં છે. આવાં ચિત્રકૂટો ભારતમાં મિરજાપુર, બાંદા, હોશંગાબાદ, પંચમઢી, ભીમબેટકા વગેરે સ્થાનોમાં પણ મળ્યાં છે. ગુજરાતમાં ભાવનગર જિલ્લાના ચમારડી ડુંગરમાળાની ગુફાઓમાંથી પ્રાગકાલીન ચિત્રોના છૂટકતૂટક અવશેષો મળ્યા છે. જેમાં પશુઓની પીઠ તેમજ પૂંછડીની તૂટક રેખાઓ બારીક નજરે જોઈ શકાય છે. ગેરુથી થયેલું આલેખન હવે સાવ ઝાંખું થઈ ગયેલું છે.

લોથલના કુંભકાર સ્ત્રીપુરુષોએ ચિત્રાંકનમાં છોડ અને વૃક્ષો તથા બતક, ગાય, બગલા, મોર, કાગડો, વગેરે જળથળનાં પંખીઓ ઉપરાંત કાનખજૂરા, વીંછી, નાગ, માછલાં જેવા જીવજંતુ અને કાળિયાર, સાબર, બકરો વગેરે આકૃતિઓનું એક રંગમાં ચિત્રણ કર્યું છે. આવા જ પ્રકારના ચિત્રિત પાત્રોના ઠીકરા દેશળપર અને ધોળાવીરામાંથી પણ મળ્યા છે. માટીપાત્ર પરના ચિત્રાંકનની પ્રથા આજે પણ કચ્છના બન્ની, અંજાર, સૌરાષ્ટ્રના મોરબી, શિહોર તથા ભાવનગર અને ભાલપંથકના ગામોમાં છે. જેમાં લોથલકાળના મોટિફની પરંપરા અને રંગાવટી સચવાઈ રહી છે.

ગુપ્તયુગના અસ્ત સાથે ભારતીય કલા અને સંસ્કૃતિનાં વળતાં પાણી થઈ ગયા. ગુજરાતમાં સોલંકી રાજવીઓના ઉદય સાથે અગિયારમી-બારમી સદીમાં જૈન અમાત્યો, આચાર્યો અને શ્રેષ્ઠીઓ ધર્માશ્રયે હસ્તપ્રતો લખાવીને ગ્રંથભંડારોને અર્પણ કરતા હતા.

91. બન્ની, શિહોર આદિ સ્થળોએ કઈ કલાકારીગરી અદ્યાપિપર્યંત વિદ્યમાન છે ?

(1) કૃષ્ણપટલ (2) ભીંતચિત્ર (3) માટીપાત્ર (4) મધુબની

92. ગુજરાતની લોકકળાનું આદિસ્થાન કે જન્મસ્થળ ક્યુ છે?

(1) કચ્છ (2) ભાલપંથક (3) ભીમબેટકા (4) લોથલ

93. 'ઉત્ખનન' નો સમાનાર્થી શબ્દ શોધી કાઢો.

(1) ખોદકામ (2) ઉત્થાન (3) ઉત્કંઠ (4) ઉત્પ્રેક્ષા

94. ક્યા પ્રકારના ચિત્રરેખાંકનો અસ્પષ્ટ થઈ ગયા છે ?

(1) હસ્તકલા (2) બહુરંગીય (3) એકરંગીય (4) ગેરુયુક્ત

95. ધર્મના આશ્રય થકી શેનું સર્જન કરવામાં આવતું હતું ?

(1) હસ્તપ્રતો (2) રંગકાર્ય (3) ચિત્રકલા (4) માટીકામ

96. એકરંગીય ચિત્રકામમાં બહુધા કોનું ચિત્રણ કરવામાં આવ્યું છે ?

(1) પ્રકૃતિચિત્રો (2) દેવીદેવતા (3) પશુપંખીઓ (4) રાજારાણીઓ

www.careerindia.com

CAREERINDIA

97. ‘છૂટકતૂટક’ કેવો શબ્દપ્રયોગ છે ?
(1) અન્યોક્તિ (2) અનર્થક (3) નિરર્થક (4) દ્વિરુક્તિ

98. સંસ્કૃતિ અને કલા ક્યારે ક્ષીણ થવા લાગી હોવાનું લેખકે નોંધ્યું છે ?
(1) શાસનકાળમાં (2) બ્રિટીશકાળમાં
(3) મધ્યકાળમાં (4) ગુપ્તયુગના અંત સમયે

99. ગુહાચિત્રો ક્યા યુગમાં થયા હોવાનું નોંધાયું છે ?
(1) પ્રાગૈતિહાસિક યુગમાં (2) મધ્યકાળમાં (3) બ્રિટીશ યુગમાં (4) સામંત યુગમાં

નીચે આપેલા કાવ્યને વાંચી, તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તરનાં સાચા વિકલ્પને પસંદ કરી લખો. (પ્ર. 100 થી. 105)

“રડો ન મુજ મૃત્યુને ! હરખ માય આ છાતીમાં
ન રે !- કયમ તમેય તો હરખતાં ન હૈયા મહીં ?
વીંધાયું ઉર તેથી કેવળ શું રક્તધારા છૂટી;
અને નહિ શું પ્રેમધાર ઊછળી અરે કે રડો ?
હતું શું બલિદાન આ મુજ પવિત્ર પૂરું ન કે ?
અધૂરપ દીઠી શું કૈં મુજ અક્ષમ્ય તેથી રડો ?

તમે શું હરખાત જો ભય ધરી ભજી ભીરુતા
અવાક અસહાય હું હૃદયમાં રુંધી સત્યને
શ્વસ્યાં કરત ભૂતલે ? મરણથી છૂટયો સત્યને
ગળે વિષમ જે હતો કંઈક કાળ ડૂમો ! થયું
સુણો પ્રગટ સત્યઃ વૈર પ્રતિ પ્રેમ, પ્રેમ ને પ્રેમ જ!
હશે ઈશુ, હસે જુઓ સુક્રતુ, સૌમ્ય સંતો હસે.”

“અમે ન રડીએ, પિતા, મરણ આપનું પાવન;
કલંકમય દૈન્યનું નિજ રડી રહ્યા જીવન.”

100. ‘સુક્રતુ’ અન્ય ક્યા નામે પ્રસિદ્ધ છે ?
(1) સુધન્વા (2) સૂત્રધાર (3) સોક્રેટિસ (4) સુમન્યુ

101. ‘રક્તધારા’ કયો સમાસ થશે ?
(1) દ્વિગુ (2) કર્મધારય (3) ઉપપદ (4) બહુવ્રિહી

102. કાવ્યનાયકના મૃત્યુથી સત્ય સાથે શું બન્યું ?
(1) સત્ય ઉજાગર થયું (2) અસત્ય બની ગયું
(3) સમયરૂપી ડૂમો ત્યજાયો (4) સત્ય મૌન થયું

103. ‘અક્ષમ્ય’ શબ્દનો સાચો અર્થ શોધો.
(1) અદમ્ય (2) ખમી ન શકાય એવું
(3) સહન ન કરી શકાય એવું (4) માફી ન આપી શકાય એવું

www.careerindia.com

CAREERINDIA

104. અહીં કોના મૃત્યુ વિશે વાત થઈ છે ?

(1) વિનોબા (2) જવાહરલાલ (3) ભગતસિંહ (4) ગાંધીજી

105. 'કલંક' શબ્દનો સમાનાર્થી શબ્દ શોધો.

(1) કળા (2) ડાઘ (3) કર્મ (4) ધોરણ

106. ક્યુમીનની પરસ્પરાવલંબન થિયરી મુજબ નીચેનામાંથી કઈ બાબતો પરસ્પરાવલંબી છે ?

(1) પ્રથમ અને દ્વિતીય ભાષામાં બુનિયાદી આંતરવ્યક્તિત્વ દક્ષતા

(2) દ્વિતીય ભાષાનું આકલન અને નિષ્પાદન

(3) પ્રથમ અને દ્વિતીય ભાષાની કોગ્નિટિવ એકેડેમિક પ્રોફિશિઅન્સી

(4) દ્વિતીય ભાષામાં લેખન અને વાંચન

107. ભાષા અને બોલીઓ સંદર્ભે ભાષાગત રીતે નીચેનામાંથી ક્યુ સાચું છે ?

(1) ભાષા અને બોલી વચ્ચે કોઈ સુવ્યાખ્યાયિત તફાવત ભાષાશાસ્ત્રીય રીતે નથી

(2) ભાષાઓમાં લિખિત સાહિત્ય હોય છે પરંતુ બોલીઓ મૌખિક પરંપરા પર આધારિત છે

(3) ભાષાઓ અને બોલીઓ ભાષાશાસ્ત્રીય રીતે ભિન્ન અને ભૌગોલિક રીતે સમાન છે

(4) ભાષાઓની પોતીકી લિપિ હોય છે જે બોલીઓને નથી હોતી

108. વીરાની ઉંમર સાત મહિનાની છે જે હવે વ્યંજન અને સ્વરોનું સંયોજન હોય એવા શબ્દો ઉચ્ચારવાનો પ્રયાસ કરે છે. સંવાદ સાધવા માટે તે શેનો ઉપયોગ કરે છે ?

(1) ભાષાકીય બોલચાલ (2) ધ્વનિ (3) બડબડાટ (4) કિલકિલાટ

109. વર્ણાક્ષરો અને કક્કાને બદલે શબ્દો અને વાર્તાઓથી વાચનકૌશલ્યનો પ્રારંભ કરવાની પ્રક્રિયા સંદર્ભે નીચેનામાંથી કઈ બાબત અસંગત છે ?

(1) અલગ-અલગ અક્ષરોને યાદ રાખવામાં શબ્દો કરતાં વધુ મુશ્કેલી પડે છે

(2) વાચનની શરૂઆત કરનાર બાળકો નાના એકમ કરતાં મોટા એકમ પર વધુ ધ્યાન આપી શકે છે

(3) શબ્દોમાં અને પાઠમાં અર્થસભરતા હોય છે જે મૂળાક્ષરોમાં નથી હોતી

(4) શબ્દો અને પાઠ રસપ્રદ હોય છે પણ અક્ષરો નહીં

110. નિષ્પાદક શબ્દભંડોળ (પ્રોડક્ટિવ વોકેબ્યુલરી) એટલે શું ?

(1) વાચકો માટે અજાણયા હોય એવા શબ્દો

(2) શબ્દો જે રીતે સંભળાય એમ જ ઓળખાય

(3) આપણી પંક્તિઓ કે લીટીની ઉપરવટ જઈને વાંચી એ ત્યારે જે શબ્દો નોંધાય તે

(4) આપણે લેખન અને વાતચીતમાં જે શબ્દો વાપરીએ તે

111. એવું નોંધવામાં આવ્યું છે કે એક ભાષાયી સમુદાયમાં બે ભિન્ન-ભિન્ન સામાજિક-આર્થિક ભાષાજૂથોમાં 'સ'નો ઉચ્ચાર વિવિધ રીતે થાય છે. આ શેનું ઉદાહરણ છે ?

(1) સામાજિક-મનોવૈજ્ઞાનિક વૈવિધ્યનું (2) સામાજિક ભાષાશાસ્ત્રીય વૈવિધ્યનું

(3) વ્યવહારબોધી વિવિધતાનું (4) સામાજિક સાંસ્કૃતિક વૈવિધ્યનું

112. પાઠ-ગ્રહણ પદ્ધતિ સંદર્ભે નીચેનામાંથી ક્યુ વિધાન અસંગત છે ?

(1) સ્કીમીંગ અને સ્કેનિંગ બંનેમાં પાઠનું ત્વરિત અને ઉપલક વાચન હોય છે

(2) સ્કીમીંગ એટલે પાઠનું ત્વરિત વાચન અને સ્કેનિંગ એટલે પાઠમાંથી ચોક્કસ માહિતી તારવવી કે શોધવી

(3) સ્કીમીંગ એટલે ઊંડાણયુક્ત વાચન જયારે સ્કેનિંગ એટલે ઉપરછલ્લું વાચન

(4) સ્કીમીંગ વિશ્લેષણમૂલક હોય જયારે સ્કેનિંગ કોઈ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપવામાં વધુ મદદરૂપ છે

www.careerindia.com

CAREERINDIA

113. માતૃભાષા આધારિત બહુભાષાવાદ શેની તરફેણ કરે છે ?
(1) બધાં બાળકો પ્રથમ ભાષા તરીકે હિન્દી ભણે છે
(2) બધાં બાળકોના ભણતરનો પ્રારંભ માતૃભાષામાં કે ગૃહભાષામાં થવો જોઈએ
(3) બધાં બાળકો ભણતરનો પ્રારંભ રાજ્યની રાજભાષાથી કરે છે
(4) બધાં બાળકો ભણતરનો આરંભ અંગ્રેજી માધ્યમમાં અને ગૃહભાષામાં કરે છે

114. લેંગ્વેજ એક્વિઝિશન ડિવાઈસ (LAD) ના અભિગમમાં નીચેનામાંથી કઈ બાબત સ્પષ્ટ નથી ?
(1) બાળકોના ભાષાકીય ઈનપુટથી એમનો ભાષાકીય આઉટપુટ (ફલશ્રુતિ) કઈ રીતે વધારે હોય છે તે
(2) બાળકો તેમની પ્રથમ ભાષા કઈ રીતે શીખે તે
(3) ચારપાંચ વર્ષના ટૂંકા ગાળામાં બાળકો કઈ રીતે ભાષા શીખી શકે તે
(4) બાળકો કઈ રીતે આકૃતિપરક (ફિગરેટિવ) ભાષા શીખે તે

115. દ્વિતીય ભાષાશિક્ષણ માટેની ગ્રામર ટ્રાન્સલેશન પદ્ધતિમાં નીચેનામાંથી શેનો સમાવેશ નથી થતો ?
(1) ભાષાના કાર્યને બદલે એના માળખા પર વધુ ધ્યાન આપવાનો
(2) પ્રથમ અને દ્વિતીય ભાષાના વ્યાકરણની તુલનાનો
(3) દ્વિતીય ભાષાના વ્યાકરણને શીખવાનો અને એના નિયમોની પ્રેક્ટિસનો
(4) સીધું જ દ્વિતીય ભાષામાં પ્રત્યાયન શરૂ કરીને પછી બંને ભાષાના વ્યાકરણનિયમોની તુલના કરવાનો

116. બાળકો બોલતા થાય પછી આજુબાજુની ચીજો, ઘટનાઓ અને વાતાવરણ વિશે પૂછપરછ કરે છે. આ પ્રકિયામાં ભાષાની કઈ વિશેષતા દશ્યમાન થાય છે ?
(1) હ્યુરિસ્ટિક (સંશોધનાત્મક) (2) કલ્પનાશક્તિ
(3) રેગ્યુલેટરી (4) માહિતીકેન્દ્રિતા

117. શિક્ષિકાએ પૂછેલા એક પ્રયોગ આધારિત પ્રશ્નની પ્રતિક્રિયા વિદ્યાર્થી ઓએ કેવી રીતે આપી અને એનો ઉત્તર શું વિચારીને આપ્યો એ અંગે જો શિક્ષિકા પૃચ્છા કરે તો એ શેનું ઉદાહરણ છે ?
(1) મેટાસિમિઓટિક્સ (2) મેટાકોગ્નિશન (3) મેટાફર (4) મેટાલિંગ્વલિઝમ

118. નીચેનામાંથી કઈ બાબત ક્રાશેનની હાઈપોથિસિસ અને વ્યોગોત્સ્કીના ZPDમાં સમાન છે ?
(1) એફેક્ટિવ ફિલ્ટર હાઈપોથિસિસ (2) ઈનપુટ હાઈપોથિસિસ
(3) મોનિટર હાઈપોથિસિસ (4) નેચરલ ઓર્ડર હાઈપોથિસિસ

119. નીચેનામાંથી ક્યુ કૌશલ્ય ગ્રહણશક્તિસભર વાંચનનો સમાવેશ કરતું નથી ?
(1) વાંચી લીધેલા પાઠનો મનમાં જ ઉપસંહાર કરવો
(2) છૂટાંછૂટાં અક્ષરો /કક્કા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું
(3) આગળ ઉપર આવનારી સામગ્રીની પૂર્વાપેક્ષા
(4) પાઠની ઘટના કે વિચારોને ક્રમમાં ગોઠવીને એનું મૂલ્યાંકન કરવું

120. માનવભાષાની એવી કઈ વિશેષતા છે જેના દ્વારા માનવ વર્તમાન સ્થળ-સમયમાં હયાત કે અસ્તિત્વમાં ન હોય એવી ચીજો કે વિષય પર વાત કરી શકે છે ?
(1) સ્વાતંત્ર્ય (2) વિસ્થાપન (3) સ્વચ્છંદતા (4) ઢાંચાગત અવલંબન

www.careerindia.com

CAREERINDIA

ભાગ–V (પ્ર. 121 થી 150) ફક્ત ગુજરાતી **ભાષા–II** નો વિકલ્પ પસંદ કરનારે જ લખવા.
Candidates should attempt the questions from **Part-V (Q.No. 121-150)**, if they have opted **GUJARATI** as **Language-II** only.

www.careerindia.com

CAREERINDIA

PART–V

LANGUAGE–II

GUJARATI

સૂચના : ભાગ–V (પ્ર. 121 થી 150) ફક્ત ગુજરાતી ભાષા–II નો વિકલ્પ પસંદ કરનારે જ લખવા.

નીચેનો ફકરો વાંચીને એમાંથી પૂછાયેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો (પ્ર.121 થી 128)

રમત અને સ્પોર્ટ્સ શારીરિક ગતિવિધિ છે. જે પ્રતિયોગી સ્વભાવના કૌશલવિકાસમાં મદદ કરે છે. સામાન્ય રીતે બે કે વધુ સમૂહ એકબીજા સાથે મનોરંજન કે ઈનામ પ્રાપ્ત કરવા માટે એકબીજા સાથે પ્રતિસ્પર્ધા કરે છે. મહિલાઓ અને પુરુષો બંને માટે રમત ગતિવિધિઓને પ્રોત્સાહન આપવાની જરૂર છે. કારણ કે તે એક વ્યક્તિની શારીરિક, માનસિક સ્વાસ્થ્ય, નાણાકીય સ્થિતિને પ્રોત્સાહિત કરે છે અને નાગરિકોના ચરિત્ર અને સ્વાસ્થ્યના નવનિર્માણ દ્વારા રાષ્ટ્રને મજબૂતી પ્રદાન કરવામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવે છે. રમત મનુષ્યના વ્યક્તિત્વમાં વૈવિધ્ય અને સક્રિયતા ઉમેરે છે.

રમતના મહત્વ અને ભૂમિકાને નજરઅંદાજ કરી શકાય એમ નથી. લોકો પોતાના વ્યક્તિગત વિકાસ સાથે જ વ્યવસાયિક વિકાસ માટે રમત ગતિવિધિઓમાં સામેલ થઈ શકે છે. યુવકયુવતીઓ બંને માટે સારા શરીરનુ નિર્માણ કરવા માટે ખૂબ સારું છે. આ લોકોને માનસિક રૂપે સતર્ક, શારીરિક રૂપથી સક્રિય અને વધુ લાભકારી થઈ શકે છે. તેઓ વધુ અનુશાસિત, સ્વસ્થ, સક્રિય, સમયનિષ્ઠ બની શકે છે અને સહેલાઈથી વ્યક્તિગત અને વ્યવસાયિક જીવનમાં કોઈપણ મુશ્કેલ સ્થિતિનો સામનો કરી શકે છે. રમતમાં નિયમિત રૂપથી સક્રિય થઈએ તો તે સહેલાઈથી ચિંતા, તનાવ અને ગભરાટમાંથી બહાર નીકળવામાં મદદ કરે છે. શરીરના અંગોના શારીરિક કાર્યોને શ્રેષ્ઠ બનાવે છે અને આ રીતે આખા શરીરના કાર્યોને સકારાત્મક રૂપથી નિયંત્રિત કરે છે. શરીરના સ્વાસ્થ્યને કાયમ રાખવામાં મદદ કરે છે અને આ રીતે મન કે દિમાગ શાંતિપૂર્ણ, ઝડપી અને સારી એકાગ્રતા સાથે સક્રિય રહે છે. શરીર અને મનની શક્તિ અને ઊર્જાસ્તર વધારે છે. ચાર થી દસ વર્ષના બાળકોને ખૂબ રમવા જ દો. આ ઉંમરમાં જે બાળક વધુ રમ્યું હશે તે બાળક જ પછીના દશકામાં સારી રીતે ભણી શકશે. ખુલ્લા મેદાનોમાં અને સમૂહમાં રમતા બાળકો આગળ જતા ઉમદા માનવી, કુટુંબપ્રેમી અને નિખાલસ બનશે. જે વ્યક્તિ નિયમિતપણે રમતગમત કરે છે તે સ્વસ્થ શરીરનો વિકાસ કરે છે, શરીરની વધુ સારી શક્તિ અને બહેતર સંકલનનો વિકાસ કરે છે. શારીરિક ફાયદાઓમાં સ્વસ્થ વજન જાળવવું, ક્રોનિક રોગો અટકાવવા અને તંદુરસ્ત જીવનશૈલી જાળવવા માટે જરૂરી કૌશલ્યો શીખવાનો પણ સમાવેશ થાય છે.

121. તણાવમુક્તિમાં શું સહાયક છે ?

(1) તરણકળા (2) સક્રિયતાથી ખેલકૂદ (3) શાંત નિંદ્રા (4) વ્યાયામ

122. 'મનુષ્યના વ્યક્તિત્વમાં' વાક્યમાં કઈ વિભક્તિ છે ?

(1) સપ્તમી (2) તૃતીયા (3) ષષ્ઠી (4) પંચમી

123. હરીફાઈની દક્ષતાનો વિકાસ કરી આપે તેવી પ્રવૃત્તિ કઈ છે ?

(1) રમત અને ખેલકૂદ (2) અનુશાસન (3) યોગનિદ્રા (4) હાસ્યથેરાપી

124. શારીરિક રૂપથી સક્રિય લોકો કેવા હોય છે ?

(1) ધનવાન (2) શિસ્તબદ્ધ (3) નિયમીત (4) સંપત્તિવાન

www.careerindia.com

CAREERINDIA

125. બાળવયે ખેલકૂદમાં ભાગ લેનાર બાળક ઉપર ભવિષ્યમાં શું પ્રભાવ પડશે ?

(1) સરસ અભ્યાસ કરી શકશે (2) ખડતલ થશે
(3) પડછંદ થશે (4) સ્થિતિસ્થાપક થશે

126. પરિવારપ્રેમી અને ઉત્તમ મનુષ્ય કોણ બની શકશે?

(1) સુશિક્ષિત (2) ક્રીડાંગણમાં રમેલા (3) પદકવિજેતા (4) સારી આવક ધરાવતા

127. 'નજરઅંદાજ' માટેનો સમાનાર્થી શબ્દ આપો.

(1) દુર્દશા (2) નજરબંધ (3) નજરાણું (4) ઉપેક્ષા

128. 'કાયમ' શબ્દનો વિરોધાભાસી શબ્દ શોધો.

(1) સદૈવ (2) નિયમ (3) સંયમ (4) કામચલાઉ

નીચેનો ફકરો વાંચીને એમાંથી પૂછાયેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો (પ્ર.129 થી 135)

સપના જીવનની અપૂર્ણતાને રંગબેરંગી વાઘા પહેરાવી મધુર બનાવે ખરા પણ જ્યારે નક્કર વાસ્તવિકતા સાથે ટક્કર થાય તો કલ્પેલી સૃષ્ટિના લીરેલીરા નીકળી જાય. બનતી ઘટનાઓ કઈ આપણી કલ્પના મુજબ આકાર લે એવું જરૂરી નથી. ગમતું હોય એવું બધું ક્યારેય કોઈને નથી મળતું, ઈશ્વર દેહધારી થઈને આવે તો એને પણ નહિ. બીજાને બદલવાના દુરાગ્રહી લોકો ય પોતાનો સ્વભાવ સહેલાઈથી બદલાવી શકતા જ નથી. માણસને વિશિષ્ટતાનું જે વરદાન છે અપૂર્ણતાનું છે. એટલે જ માણસને ભૂલ કરવાનો અધિકાર છે. જે ભૂલપ્રૂફ હોવાનો દાવો કરે એ દંભી છે. ભૂલ સુધારવાના અવસર મળવા જોઈએ. ભગવદગીતામાં કહ્યું છે કે માનવદેહ સદગુણ, રજોગુણ અને તમોગુણથી બનેલો છે. ગુણાતીત અવસ્થા મેળવવા માટે આ શરીર છોડવું પડે. અપૂર્ણતા એ માનવીની પહેચાન છે. કશુંક ખૂટે છે એટલે જ મકસદ છે, મંઝિલની તલાશ છે, પૂર્ણતાની ખ્વાહિશ છે. પૂર્ણત્વ પામવાનો પ્રવાસ અંતરના ઓરડામાં કરે કે જગતના ચોકમાં કરે, પણ ખૂટતું ખોજવાનું આજીવન ચાલું રહે અને આયખું ખૂટી પડે છે. માણસના અસ્તિત્વ સાથે અપૂર્ણ સપના અંધકારમાં અદૃશ્ય થઈ જાય છે. આપણી ચોપાસ આવા ટૂટેલા સપનાઓનો કેટલો મોટો કાટમાળ વિખરાયેલો પડ્યો હશે! મનમાં સચવાયેલા સમણાં કહેવાતા હશે કે આજીવન વણકહ્યા જ રહેતા હશે? માણસ પોતાની આખી જિંદગીમાં કેટલી આશાઓ, ઈચ્છાઓ, અપેક્ષાઓ, અભરખાઓ સાથે જીવતો હશે! છતાં આપણાથી સપનાં જોવાય છે.

પૂર્ણતા આદર્શ હોઈ શકે, વાસ્તવિકતા નહિ. પૂર્ણતા પોતે મંથર ગતિએ ચાલે છે. ભગવદગીતામાં દુર્ગુણોની યાદીમાં દંભ સૌથી પહેલા નંબરે છે. કોઈ માણસની ભૂલ કે નબળાઈને સ્વીકારીને સુધારવાનો મોકો આપવાની જગ્યાએ એને મજાક બનાવવાના કે સજાના આગ્રહી સમાજની વચ્ચે સ્વસ્થ સમાજની આશા કેમ રાખવી! ઊલટાનું ખામીઓ અને નબળાઈઓને છુપાવીને દેખાડાની દિવાલો ચણી દેવામાં આવે સલામતી અનુભવાય. આ સલામતી થોડા સમયની રાહત હોઈ શકે પરંતુ લાંબા ગાળાનું નુકસાન જ સાબિત થાય. પૂર્ણતા પામવી હોય તો અપૂર્ણતાનો સ્વીકાર કરવો જરૂરી છે.

129. સુરક્ષાની અનુભૂતિથી શું થવાની સંભાવના છે ?

(1) સંપૂર્ણતા (2) રાહત (3) દીર્ઘકાલિક હાનિ (4) અપૂર્ણતા

130. 'આપણાથી સપનાં જોવાય છે' એ કેવા પ્રકારનું વાક્ય છે તે શોધી કાઢો.

(1) આજ્ઞાર્થ (2) નિષેધવાક્ય (3) કર્મણિ (4) પૂર્ણ વર્તમાનકાળ

www.careerindia.com

131. ‘પૂર્ણતા પોતે મંથર ગતિએ ચાલે છે’ વાક્યમાં વપરાયેલો અલંકાર વિકલ્પોમાંથી પસંદ કરો.

(1) ઉપમા (2) સજીવારોપણ (3) ઉત્પ્રેક્ષા (4) રૂપક

132. માનવકાયા કઈ ચીજોના ત્રિવેણીસંગમ થકી નિર્માયેલી હોવાનું વર્ણવાયું છે?

(1) સદ્‌, તમસ, રજસ (2) રક્ત, પાણી, માંસ

(3) રક્ત, જળ, અસ્થિ (4) હાડકાં, લોહી, મજ્જા

133. ‘દંભી’ શબ્દનો વિરોધાભાસી શબ્દ નીચેના વિકલ્પોમાંથી પસંદ કરો.

(1) સુશિક્ષિત (2) દુષ્ટ (3) સજ્જન (4) નિખાલસ

134. ‘મંથર’ શબ્દનો સમાનાર્થી શબ્દ શોધો.

(1) ધીચે (2) મંથન (3) મંજન (4) મંગલ

135. ‘વણકહ્યા જ રહેતા હશે’ વાક્યની વિશેષતા શોધો.

(1) ઉચ્ચાર (2) ભવિષ્યકાળ (3) નિપાતપ્રયોગ (4) ઉદ્‌ગાર

136. નીચેનામાંથી કઈ બાબત બાળસાહિત્યમાં આવકાર્ય નથી ?

(1) આકર્ષક ચિત્રો (2) માનવેતર પાત્રો

(3) પ્રગાઢ નૈતિક મૂલ્યો (4) ઘાટા અક્ષરો અને પરિચિત શબ્દો

137. બેઝિક ઈન્ટરપર્સનલ કમ્યૂનિકેટિવ સ્કીલ્સને ક્યા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?

(1) આંતરભાષા (ઈન્ટરલેંગ્વેજ) (2) હાયર ઓર્ડર લેંગ્વેજ સ્કીલ્સ

(3) એબ્સ્ટ્રેક્શન (અમૂર્તતા) ની ભાષા (4) રોજિંદા જીવનવ્યવહારની ભાષા

138. સમાવેશી વર્ગખંડની રચનામાં કઈ બાબત મદદરૂપ નથી થતી ?

(1) કેટલાક વિદ્યાર્થીઓને વર્ગ મોનિટર બનાવવા

(2) જોડી-ગ્રૂપ આદાનપ્રદાન અને પ્રતિપોષણવ્યવસ્થા

(3) ટીમ ટાસ્ક

(4) બહુભાષી અભિગમ સ્વીકારવો

139. સ્ટીફન ક્રાશેનની મોનિટર હાઈપોથિસિસ સંદર્ભે નીચેનામાંથી ક્યુ ખોટું છે ?

(1) વિદ્યાર્થી પાસે જો પર્યાપ્ત સમય ને જ્ઞાન હોય તો જ તે મોનિટરીંગ કરી શકે

(2) એનો ઉપયોગ દ્વિતીય ભાષાસંપ્રાપ્તિ સંદર્ભે છે

(3) એ ભાષાસંપ્રાપ્તિ અને શિક્ષણના સંબંધ પર આધારિત છે

(4) જે મેળવવામાં આવ્યું છે તેની મદદથી જે શીખવામાં આવ્યું છે તેના પર દષ્ટિ રાખી શકાય છે

140. એક શિક્ષિકા હિંદીભાષી વિદ્યાર્થીઓને દ્વિતીય ભાષા તરીકે અંગ્રેજી શીખવે છે અને તેમને અંગ્રેજીમાં વાતચીત કરવા માટે સંદર્ભ અને તક ઉપલબ્ધ કરાવે છે પણ વ્યાકરણનિયમો પર ભાર આપતી નથી. તે જે ઉદાહરણો આપે છે તેનો વિદ્યાર્થીઓ વાતચીતમાં ઉપયોગ કરે છે. શિક્ષિકાની મદદથી વિદ્યાર્થીઓ જાતે જ નિયમો શીખી લે છે. શિક્ષિકા ક્યો અભિગમ અપનાવી રહી છે ?

(1) પ્રત્યક્ષ પદ્ધતિ
(2) વ્યાકરણ અનુવાદ પદ્ધતિ કે અભિગમ
(3) ઓડિઓ-લિંગ્વલ અભિગમ
(4) પ્રત્યાયનકેન્દ્રી અભિગમ

141. પાઠના ગ્રહણ અને શબ્દભંડોળ વિકાસમાં નીચેનામાંથી કઈ બાબત કામની નથી ?

(1) ચિત્ર શબ્દકોશ
(2) શબ્દ-નક્શાઓ
(3) મૂળાક્ષર ચાર્ટ
(4) કથાનક આધારિત નક્શા

142. બહુભાષાવાદ અને બહુસાંસ્કૃતિકવાદના પ્રસાર માટે ક્યુ સાહિત્યસ્વરૂપ વધુ યોગ્ય ગણાશે ?

(1) કલ્પનોત્થ કથાઓ (2) લોકકથાઓ (3) આત્મકથા (4) વિજ્ઞાનવાર્તા

143. નીચેનામાંથી ક્યુ પ્રત્યાયનકેન્દ્રી અભિગમનું લક્ષણ નથી ?

(1) પ્રત્યાયનકેન્દ્રી સક્ષમતાનો વિકાસ

(2) કાર્ય કરતાં વધુ લક્ષ્ય માળખા પર

(3) ભાષાનો પૂર્વાપર સાથેનો ઉપયોગ

(4) સઘન અધ્યયનને બદલે વ્યાકરણના નિયમોને મહત્વ

144. જ્યારે પ્રારંભિક તબક્કામાંથી શરૂઆત કરતો વાચક પાઠના કથાનક, સાંસ્કૃતિક પરિપ્રેક્ષ્ય વગેરે અંગેના પોતાના સામાન્ય જ્ઞાનનો ઉપયોગ પાઠનો પૂર્વાપર સંદર્ભે સમજવા માટે કરે તેને શું કહેવાય ?

(1) બોટમ ડાઉન એપ્રોચ
(2) ટોપ ડાઉન એપ્રોચ
(3) ટોપ અપ એપ્રોચ
(4) બોટમ અપ એપ્રોચ

CAREERINDIA

145. બે મુખ્ય મૂલ્યાંકન પ્રકાર સંદર્ભે નીચેનામાંથી ક્યુ વિધાન સાચું છે ?

(1) શિક્ષણના તબક્કા પહેલા અને સાથે જ સમાટિવ એસેસમેન્ટ થતું રહે છે

(2) શિક્ષણના કાર્ય કરતાં એના માળખા (ફોર્મ) પર ફોર્મેટિવ એસેસમેન્ટ વધુ ધ્યાન આપે છે.

(3) સમાટિવ એસેસમેન્ટ એટલે સમગ્ર વર્ષ દરમ્યાનના મૂલ્યાંકનના તમામ પ્રકારોનો સરવાળો

(4) સમગ્ર શિક્ષણ પ્રક્રિયા દરમ્યાન ફોર્માટિવ એસેસમેન્ટ સાતત્ય સાથે ચાલુ રહે છે

146. શિક્ષણમાં રહી જતી ઉણાપોનું ક્ષતિ-વિશ્લેષણ અનિવાર્ય છે કારણ કે :

(1) ભૂલો દ્વારા અભિરુચિવિકાસ અને પ્રેરણા મળી શકે

(2) મોટા ભાગની ક્ષતિઓ વિદ્યાર્થીઓના બિનગંભીર અભિગમથી સર્જાલી હોય છે

(3) વિદ્યાર્થીઓના તબક્કાની અને મનની બારી એટલે જ ભૂલો થવી તે

(4) ભૂલો એટલે વિદ્યાર્થીઓમાં સમજણશક્તિનો અભાવ

147. નીચેનામાંથી કઈ બાબત મૂલ્યાંકન સંદર્ભે ખોટી છે ?

(1) મૂલ્યાંકન ફક્ત શિક્ષક જ કરી શકે

(2) એનાથી બાળકના સમગ્ર વિકાસનો આદર્શ ચિતાર મળે છે

(3) વિદ્યાર્થીના પ્રદર્શન માટે નો એ મજબૂત પુરાવો છે

(4) એનાથી વિદ્યાર્થીની વિકાસગતિ મૂલવી શકાય

148. નીચેનામાંથી ક્યુ ક્ષેત્ર શિક્ષણનું મહત્વનું ક્ષેત્ર ગણાતું નથી ?

(1) સાઈકોમોટર (2) કોગ્નિટિવ (3) સામાજિક-સાંસ્કૃતિક (4) અફેક્ટિવ

149. નીચેનામાંથી ક્યુ ફોર્માટિવ એસેસમેન્ટનું ઉદાહરણ નથી ?

(1) નાની કસોટીથી માંડીને સૂક્ષ્મ સમીક્ષા (પીઅર રિવ્યુ) સુધીની તમામ મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ

(2) સમગ્ર સત્ર દરમ્યાન લિખિત ટાસ્ક, રોલ-પ્લે વગેરેની શ્રેણી

(3) સત્રાંતે ટર્મ-પેપર

(4) સમગ્ર સમય દરમ્યાન આકલનલક્ષી લિખિત કસોટી અને અન્ય છૂટક ટાસ્ક

150. 'પ' ની જગ્યાએ 'બ' લખવો/વાંચવો અને છ ની જગ્યાએ નવ વાંચવો/લખવો એ કેવી ઉણપ ધરાવતા બાળકોમાં સામાન્ય છે?

(1) ડિસલેક્સિઆ (2) તોતડાપણું (3) એફેઝિઆ (4) એનોમિઆ

- o O o -

www.careerindia.com

CAREERINDIA

SPACE FOR ROUGH WORK

www.careerindia.com

આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો :

1. પરીક્ષા પુસ્તિકામાં ઉત્તરો સ્પષ્ટતાથી ચીંધી બતાવાયા છે તેથી જવાબો લખતા પહેલાં પરીક્ષા પુસ્તિકા અને જવાબો લખવા માટેની સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચી જવી.
2. દરેક પ્રશ્ન માટે ચાર વિકલ્પોમાંથી સાચો ઉત્તર ઓ.એમ.આર. (OMR) ઉત્તરપત્ર પૃષ્ઠ-**2** માં એક જ વર્તુળને બ્લેક/બ્લૂ બૉલ પોઈંટથી જ ભરવું. એકવાર ઉત્તર ભર્યા પછી તેને બદલી શકાશે નહિ.
3. પરીક્ષાર્થી સુનિશ્ચિત કરી લે કે આ ઉત્તરપત્રને વાળવામાં ન આવે અને તે ઉપર બીજું કોઈ અન્ય નિશાન પણ ન લગાવે. પરીક્ષાર્થી પોતાનો અનુક્રમાંક ઉત્તરપત્રમાં નિર્ધારેલ જગ્યા સિવાય બીજે ક્યાંય ન લખે.
4. પરીક્ષા પુસ્તિકા અને OMR ઉત્તરપત્રનો ઉપયોગ ધ્યાનપૂર્વક કરે, કારણ કે કોઈપણ પરિસ્થિતિમાં (માત્ર પરીક્ષા પુસ્તિકા અને OMR ઉત્તરપત્રના સંકેત (code) અથવા સંખ્યામાં વિભિન્નતા સિવાય) બીજી પરીક્ષા પુસ્તિકા આપવામાં આવશે નહિ.
5. પરીક્ષા પુસ્તિકા/OMR ઉત્તરપત્રમાં આપેલ પરીક્ષા સંકેત અને સંખ્યાને પરીક્ષાર્થીએ ઉચિત રૂપે હાજરી-પત્રમાં લખવું.
6. OMR ઉત્તરપુસ્તિકાની સાંકેતિક માહિતી મશીન વડે વંચાશે. તેથી કોઈ માહિતી અધૂરી ન રહેવી જોઈએ એટલું જ નહીં, તે એડમિટ કાર્ડમાં આપેલી માહિતીથી અલગ ન હોવી જોઈએ.
7. પરીક્ષાર્થી દ્વારા પરીક્ષા હૉલ/કક્ષમાં પ્રવેશ કાર્ડ સિવાયની કોઈપણ જાતની પાઠ્ય-સામગ્રી, મુદ્રિત અથવા હસ્તલિખિત કાગળ, પેજર, મોબાઈલ ફોન, ઈલેક્ટ્રોનિક ઉપકરણ અથવા અન્ય કોઈપણ જાતની સામગ્રીને લઈ જવાની અથવા ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
8. મોબાઈલ ફોન અને અન્ય વાયરલેસ સંદેશાવ્યવહારના સાધનો (સ્વીચ ઓફ રાખેલી સ્થિતિમાં પણ) અને અન્ય પ્રતિબંધિત ઉપકરણો પરીક્ષાખંડમાં લાવવા નહીં. આ સૂચનાનું પાલન નહીં કરનારને સજાપાત્ર ગણીને તેની સામે પરીક્ષાર્થીનું પરીક્ષા રદ કરવા સુધીના કડક પગલાં લેવામાં આવશે.
9. પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થીએ, નિરીક્ષકના માંગ્યા મુજબ પોતાનું પ્રવેશ-કાર્ડ દેખાડવું.
10. અધીક્ષક અથવા નિરીક્ષકની વિશિષ્ટ અનુમતિ વગર કોઈપણ પરીક્ષાર્થીએ પોતાનું સ્થાન મૂકવો નહિ.
11. કાર્યરત નિરીક્ષકને પોતાનો OMR ઉત્તરપત્ર આપ્યા વગર અને હાજરી-પત્રમાં ફરીવાર સહી કર્યા વગર પરીક્ષાર્થીઓ પરીક્ષા હૉલ છોડવો નહિ. જો પરીક્ષાર્થીએ બીજી વાર સહી નહિ કરી હોય તે એ માનવામાં આવશે કે તેને OMR ઉત્તરપત્ર પાછું આપ્યું નથી અને તેને અનુચિત સાધનનો મામલો માનવામાં આવશે. **પરીક્ષાર્થીએ પોતાના ડાબા હાથના અંગૂઠાનું નિશાન હાજરીપત્રકમાં આપેલ નિયત સ્થાન પર અચૂક કરવાનું રહેશે.**
12. ઈલેક્ટ્રોનિક/હસ્તચાલિત કેલ્ક્યુલેટરનો ઉપયોગ વર્જિત છે.
13. પરીક્ષા હૉલમાં પોતાના આચરણ (વ્યવહાર) માટે પરીક્ષાર્થી બોર્ડના બધા જ નિયમો અને વિનિયમો સાથે બંધાયેલો છે. અનુચિત સાધનોની બધી જ બાબતોનો નિર્ણય બોર્ડના નિયમો અને વિનિયમોના અનુસારે જ થશે.
14. OMR ઉત્તરપત્ર અને પરીક્ષા પુસ્તિકાનો કોઈપણ ભાગ ગમે તેવી પરિસ્થિતિમાં જુદો કરવો નહિ.
15. ***પરીક્ષા પૂર્ણ થયા પછી, પરીક્ષાર્થી હૉલ/કક્ષ છોડતા પહેલા OMR ઉત્તરપત્ર કક્ષ-નિરીક્ષકને અવશ્ય સોંપી દે. પરીક્ષાર્થી પોતાની સાથે આ પરીક્ષા પુસ્તિકા લઈ જઈ શકે છે.***

www.careerindia.com

निम्नलिखित निर्देशों को ध्यान से पढ़ें :

1. जिस प्रकार से विभिन्न प्रश्नों के उत्तर दिए जाने हैं उसका वर्णन परीक्षा पुस्तिका में किया गया है, जिसे आप प्रश्नों का उत्तर देने से पहले ध्यान से पढ़ लें।
2. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के **पृष्ठ-2** पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह **नीले/काले बॉल पॉइन्ट पेन** से भरें। एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है।
3. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस OMR उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ। परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक OMR उत्तर-पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें।
4. परीक्षा पुस्तिका एवं OMR उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं OMR उत्तर पत्र के कोड या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी।
5. परीक्षा पुस्तिका/OMR उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका कोड व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से उपस्थिति-पत्र में लिखें।
6. OMR उत्तर पत्र में कोडित जानकारी को एक मशीन पढ़ेगी। इसलिए कोई भी सूचना अधूरी न छोड़ें और यह प्रवेश-पत्र में दी गई सूचना से भिन्न नहीं होनी चाहिए।
7. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश-पत्र के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य-सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज़ की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है।
8. मोबाइल फोन, बेतार संचार युक्तियाँ (स्विच ऑफ अवस्था में भी) और अन्य प्रतिबंधित वस्तुएँ परीक्षा हॉल/कक्ष में नहीं लाई जानी चाहिए। इस सूचना का पालन न होने पर इसे परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग माना जाएगा और परीक्षार्थी विरुद्ध कार्यवाही की जाएगी, परीक्षा रद्द करने सहित।
9. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-पत्र दिखाएँ।
10. केन्द्र अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें।
11. कार्यरत निरीक्षक को अपना OMR उत्तर पत्र दिए बिना एवं उपस्थिति-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल/कक्ष नहीं छोड़ेंगे। यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार उपस्थिति-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए, तो यह माना जाएगा कि उसने OMR उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा। **परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अंगूठे का निशान उपस्थिति-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ।**
12. इलेक्ट्रॉनिक/हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है।
13. परीक्षा हॉल/कक्ष में आचरण के लिए परीक्षार्थी परीक्षण संस्था के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं। अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला परीक्षण संस्था के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा।
14. किसी भी परिस्थिति में परीक्षा पुस्तिका और OMR उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें।
15. **परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी हॉल/कक्ष छोड़ने से पूर्व OMR उत्तर पत्र निरीक्षक को अवश्य सौंप दें।** ***परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं।***

READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY :

1. The manner in which the different questions are to be answered has been explained in the Test Booklet which you should read carefully before actually answering the questions.
2. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with **Blue / Black Ball Point Pen** on **Side-2** of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
3. The candidates should ensure that the OMR Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the OMR Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the OMR Answer Sheet.
4. Handle the Test Booklet and OMR Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and OMR Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
5. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet/OMR Answer Sheet in the Attendance Sheet.
6. A machine will read the coded information in the OMR Answer Sheet. Hence, no information should be left incomplete and it should not be different from the information given in the Admit Card.
7. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the examination hall/room.
8. Mobile phones, wireless communication devices (even in switched off mode) and the other banned items should not be brought in the examination halls/rooms. Failing to comply with this instruction, it will be considered as using unfair means in the examination and action will be taken against the candidate including cancellation of examination.
9. Each candidate must show on demand his/her Admit Card to the Invigilator.
10. No candidate, without special permission of the Centre Superintendent or Invigilator, should leave his/her seat.
11. The candidates should not leave the Examination Hall/Room without handing over their OMR Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where candidate has not signed the Attendance Sheet second time will be deemed not to have handed over the OMR Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. **The candidates are also required to put their left hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet.**
12. Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited.
13. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Examining Body with regard to their conduct in the Examination Hall/Room. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Examining Body.
14. No part of the Test Booklet and OMR Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
15. **On completion of the test, the candidate must hand over the OMR Answer Sheet to the Invigilator in the Hall / Room.** ***The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.***